

Podľa rozdeľovníka

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
7369/2024-3.3
13021/2024

Vybavuje/kontakt
Mgr. Vilkovský / 2664

Bratislava
19.02.2024

Vec **Upozornenie na povinnosť samospráv informovať verejnosť o smogovej situácii**

Vážený pán primátor/starosta, predseda samosprávneho kraja,

dňa 1. júla 2023 vstúpil do účinnosti nový zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Zákon okrem iných ustanovení rieši aj informovanie verejnosti a výstrahu obyvateľstva pri mimoriadnych situáciách súvisiacich so zhoršením kvality ovzdušia – smogových situáciách. Na tento účel slúži **smogový varovný systém**, ktorý prevádzkuje poverená organizácia - Slovenský hydrometeorologický ústav (ďalej len „SHMÚ“). Pri identifikovaní smogovej situácie podľa aktuálneho stavu do 4 hodín vydá

1. upozornenie na vznik smogovej situácie,
2. výstrahu pred závažnou smogovou situáciou,
3. upozornenie na pretrvávanie smogovej situácie,
4. upozornenie na pretrvávanie závažnej smogovej situácie,
5. oznámenie o zrušení výstrahy pred závažnou smogovou situáciou alebo
6. oznámenie o pominutí smogovej situácie,

a podľa § 12 ods. 6 písm. b) zákona bezodkladne o týchto situáciách informuje

1. **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, ktoré **prostredníctvom informačného systému civilnej ochrany** vyrozumie okresné úrady v sídle kraja, okresné úrady, **samosprávne kraje, obce**, ktoré môžu byť dotknuté oznámením alebo výstrahou, úrad verejného zdravotníctva, príslušné regionálne úrady verejného zdravotníctva,
2. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
3. Slovenskú inšpekciu životného prostredia,
4. verejnoprávne médiá a
5. verejnosť prostredníctvom svojho webového sídla.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 9 zákona, **dotknutá obec a samosprávny kraj** má povinnosť informovať verejnosť o vzniknutej smogovej situácii **bezodkladne**, najneskôr však **do šiestich hodín od doručenia informácie o smogovej situácii zo systému civilnej ochrany**. **Obec a samosprávny kraj sú povinné zverejniť informáciu v nezmenenom znení, vrátane priloženého odporúčania na ochranu**

zdravia ľudí, spôsobom v mieste obvyklým, najmä v miestnej tlači, miestnom rozhlase alebo televízii a na svojom webovom sídle.

V prípade, ak si **obec** alebo **samosprávny kraj** nesplní ustanovenú povinnosť, teda informovať bezodkladne verejnosť o vzniknutej smogovej situácii vo svojom územnom obvode, okresný úrad v sídle kraja im môže, ako osobe zodpovednej za informovanie verejnosti počas smogovej situácie, v rámci správneho konania podľa § 55 ods. 12 zákona uložiť pokutu od 100 eur do 1 000 eur.

Dávame do pozornosti, že informácie o kvalite ovzdušia sú zverejňované na webových sídlach SHMÚ a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky:

- Informácie smogového varovného systému
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_varovny_system
- Aktuálny stav kvality ovzdušia
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_mapy
- Index kvality ovzdušia
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_iko
- Ročné správy o kvalite ovzdušia v SR
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_roc_s
- Vplyvy znečistenia ovzdušia na verejné zdravie obyvateľstva – Príloha č. 4
<https://www.minzp.sk/ovzdušie/ochrana-ovzdušia/kvalita-ovzdušia/riadenie-kvality-ovzdušia/>

Bližšie informácie o kvalite ovzdušia a vplyvoch na zdravie sú taktiež dostupné:

- Príručka o kvalite ovzdušia
<https://old.enviroportal.sk/uploads/files/ovzdušie/okresne%20urady/kvalita-ovzdušia.pdf>
- Projekt LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia
www.populair.sk

Slovenská republika dlhodobo čelí zhoršenej kvalite ovzdušia a to najmä v dôsledku lokálnych kúrenísk. V tejto súvislosti bola v júni 2021 voči Slovenskej republike podaná žaloba za nesplnenie povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe a vo februári 2023 Súdny dvor Európskej Únie v tejto veci vydal rozsudok za systematické a pretrvávajúce prekračovanie limitných hodnôt kvality ovzdušia a neprijatie dostatočných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v čo najkratšom čase.

Keďže čisté ovzdušie tvorí jeden z aspektov zdravého a čistého životného prostredia, o to viac je potrebné informovanie obyvateľstva v obciach o prípadných smogových situáciách a tiež o odporúčaní na ochranu zdravia. Informovanie verejnosti taktiež prispieva k zvyšovaniu povedomia o kvalite ovzdušia.

S pozdravom

Ing. Zuzana Kocunová
riaditeľka odboru

Rozdeľovník:

1. Združenie miest a obcí Slovenska, Bezručova 9, 811 09 Bratislava
2. Únia miest Slovenska, Miletičova 21, 821 08 Bratislava
3. Združenie samosprávnych krajov SK 8, Starohájska ulica 6868/10, 917 01 Trnava
4. Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, P. O. Box 106, 820 05 Bratislava 25
5. Trnavský samosprávny kraj, P. O. Box 128, Starohájska 10, 917 01 Trnava
6. Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
7. Nitriansky samosprávny kraj, Rázusova 2A, 94901 Nitra
8. Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina
9. Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
10. Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
11. Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice